



Eesti Hoiu-laenuühistute Liit  
info@hoiu-laenu.ee

Teie 28.03.2024  
Meie 11.04.2024 nr 13-1.1/1549-2

**Hoiu-laenuühistute keskühistu  
õiguslikust regulatsioonist kehtivas  
õiguses**

Täname teid esitatud eelnõu kavandi eest, mis puudutab seda, kas hoiu-laenuühistud võiksid tulevikus edasi tegutseda keskühistu mudeli alusel. Oleme Rahandusministeeriumis analüüsinud põhjalikult teie poolt esitatud eelnõu kavandit ja teie vastuseid meie esitatud küsimustele. Lisaks oleme uurinud Leedu seadusandlust keskühistute kohta, samuti konsulteerinud sel teemal Eesti Panga ja Finantsinspeksiooniga.

Oleme eeltoodu põhjal jõudnud seisukohale, et keskühistu mudeli väljatöötamine ja selle rakendamine ei ole mõistlik eelkõige järgmistel põhjustel:

- näeme, et teie poolt väljapakutud eelnõu versioon keskendub suures osas ühistute tegevuse koordineerimisele, mitte aga tõhusamale järelevalvele ega kontrollile;
- keskühistu ja selle liikmetest hoiu-laenuühistute tegevuses tekiks selge huvide konflikt, kui keskühistu tegeleb paralleelselt ka ise finantsteenuste osutamisega;
- isegi kui näha keskühistule ette selge kontrollifunktsioon, ei ole tagatud, et selle rakendamine oleks praktikas efektiivne, kuna keskühistu kui eraõiguslik isik ei saa rakendada samu sunnimeetmeid kui Finantsinspeksioon;
- vastava eelnõu väljatöötamine nõuab sisuliselt täiesti uue regulatsiooni ettevalmistamist, samas praktikas tekkinud probleemid vajavad kiiremat lahendamist;
- tekib küsimus, et kui keskühistu jaoks on samuti vajalik asutada pank - miks seda ei ole võimalik teha ühistupanga asutamise näol? Ühistupangaks saaksid ühistud samamoodi konsolideeruda ja kõik tänaste ühistute liikmed võiksid olla otse tulevase ühistupanga või ühistupankade liikmed.

Kokkuvõttes oleme otsustanud edasi minna eelmisel aastal juba kooskõlastamisele esitatud eelnõuga, mille kohaselt peavad tegutsevad ja hoiuseid kaasata soovivad hoiu-laenuühistud oma tegevuse ümber kujundama ja jätkama panga või ühistupangana. Ühistuline ettevõtlusvorm finantssektoris seejuures ei kao – ühistupank ongi selleks ette nähtud. Oleme valmis kaaluma, kas kehtivat ühistupanga asutamise regulatsiooni võiks muuta, et „üleminek“ oleks sujuvam. Kõik teie ettepanekud selles osas on väga oodatud ja oleme valmis neid koos arutama.

Lugupidamisega

*(allkirjastatud digitaalselt)*

Mart Vörklaev  
rahandusminister